

I

(Rezolucje, zalecenia i Opinie)

REZOLUCJE

RADA

Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju

(2019/C 410/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

UWZGLĘDNIAJĄC współpracę w zakresie polityki kulturalnej w Unii Europejskiej do 2019 r. – wdrażanie przez Radę planów prac w dziedzinie kultury od 2002 r. oraz wdrażanie przez Komisję Europejską europejskiej agendy kultury (2007) i Nowego europejskiego programu na rzecz kultury (2018). Prace zarówno w Radzie, jak i w Komisji koncentrowały się na promowaniu, w szczególności, różnorodności kulturowej, a także społeczno-gospodarczych aspektów kultury i aspektów kultury związanych ze stosunkami zewnętrznymi. Współpraca prowadzona w ramach wspomnianych planów prac, agendy i programu zaowocowała rozwojem polityki w państwach członkowskich, w szczególności dzięki otwartej metodzie koordynacji, oraz wieloma konkretnymi działaniami. Chociaż ten rozwój i działania niewątpliwie wniosły wkład w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju ONZ, korzystne byłyby prace ukierunkowane konkretnie na realizację tych celów.

POWOŁUJĄC SIĘ na pilną potrzebę zintensyfikowania środków służących osiągnięciu zrównoważonego rozwoju i na zobowiązanie nowej Komisji do zrealizowania celów zrównoważonego rozwoju, niniejsza rezolucja ma wzmocnić wkład kultury w zrównoważony rozwój poprzez rozpoczęcie procesu, który doprowadzi do stworzenia planu działania na szczeblu UE dotyczącego kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju. Ten plan działania powinien zapewniać spójność stosowanych na szczeblu UE środków i podejść w zakresie kultury i związanych z kulturą i uzupełniałby prace państw członkowskich w tym względzie. Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności określonymi w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej niniejsza rezolucja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

ZWAŻYWSZY, ŻE:

1. Kryzys klimatyczny i masowe wymieranie gatunków to zagrożenia egzystencjalne;
2. Zrównoważoność jest i musi być dla wszystkich absolutnym priorytetem;
3. Trzy wymiary zrównoważoności (gospodarczy, społeczny i środowiskowy) są scalone i niepodzielne, a kultura jest nieodłącznym elementem wszystkich trzech wspomnianych wymiarów;
4. Spójne i kompleksowe strategie na rzecz zrównoważonego rozwoju wdrażane w zdecydowany sposób są niezbędne, by powstrzymać zmianę klimatu i wymieranie gatunków, chronić demokrację, prawa człowieka, pokój, bezpieczeństwo oraz wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i dobrobyt, a także by zapewnić UE pozycję światowego lidera w dziedzinie zrównoważonego rozwoju;
5. Lokalne, krajowe, europejskie i międzynarodowe polityki i środki, w tym środki w zakresie kultury, mogą być pomocne w zapewnianiu sprawiedliwej transformacji oraz w zachęcaniu do aktywnego obywatelstwa i globalnej odpowiedzialności;
6. Jak uznano w Programie działań z Addis Abeby, główną odpowiedzialność za własny rozwój społeczno-gospodarczy ponosi każde państwo;

7. W celu osiągnięcia maksymalnych rezultatów potrzebne jest jednak działanie na szczeblu UE dotyczące zrównoważonego rozwoju, by wspierać, koordynować i uzupełniać działania państw członkowskich.
8. W programie strategicznym na lata 2019–2024 kwestie inkluzywności i zrównoważoności stanowią kluczowe elementy, a przywódcy UE zobowiązują się do inwestowania w kulturę i dziedzictwo kulturowe, które są podstawą tożsamości europejskiej.
9. Oenztetowskie cele zrównoważonego rozwoju i powiązane z nimi zadania stanowią powszechnie uzgodnione ramy wspierania zrównoważoności;
10. Cele zrównoważonego rozwoju nie odnoszą się do wszystkich polityk i środków, które można wykorzystać do osiągnięcia zrównoważoności, jednak wszystkie polityki i środki, w tym polityki i środki kulturalne, mogą – i powinny – być aktywnie wykorzystywane do realizacji celów zrównoważonego rozwoju;
11. Kultura jako sektor działalności może być rozumiana jako samodzielny filar zrównoważonego rozwoju;
12. Kultura, jako istniejący w danej społeczności system wspólnych znaczeń, ma wpływ na to, w jaki sposób środki na rzecz zrównoważonego rozwoju są przez tę społeczność oceniane, i w konsekwencji jest siłą napędową zrównoważonego rozwoju i może pośredniczyć w radzeniu sobie z różnymi kwestiami środowiskowymi, społecznymi i gospodarczymi;
13. Kultury, jako cecha definiująca ludzkość, w całej ich różnorodności i całym bogactwie, ucieleśniają wartości i są źródłem tożsamości, w związku z czym kultura może odgrywać transformacyjną rolę jako kreator zrównoważoności, promując zrównoważony tryb życia i zrównoważone społeczeństwa i jednocześnie poprawiając jakość życia;
14. Kluczowe cele europejskiej polityki kulturalnej, takie jak promowanie tożsamości, włączenia społecznego, uczestnictwa, kreatywności i różnorodności odpowiadają wielu celom zrównoważonego rozwoju i w związku z tym polityki i środki kulturalne przyczyniają się znacząco do osiągania celów zrównoważonego rozwoju;
15. Wkład polityk i środków kulturalnych w zrównoważoność nie został jeszcze w pełni dostrzeżony, oceniony i wykorzystany, mimo że istnieją dowody na wkład tych polityk i środków w zrównoważony rozwój;
16. Polityki i środki kulturalne powinny być systematycznie stosowane w celu uzupełnienia istniejących środków wykorzystywanych do osiągnięcia zrównoważoności, tak by zwiększyć efektywność strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju zarówno w wymiarze krajowym, jak i w całej UE.

UWZGLĘDNIAJĄC

1. Apele kierowane do Komisji przez Radę Europejską i Radę o opracowanie spójnej i kompleksowej, mającej zastosowanie do wszystkich polityk wewnętrznych i zewnętrznych, unijnej strategii wdrażania Agendy 2030;
2. Tło polityczne nakreślone w dokumentach wymienionych w załączniku;
3. Istotne prace przeprowadzone przez Unesco w celu wykorzystania wkładu kultury w Agendę 2030, w szczególności poprzez dostosowanie wdrażania wszystkich konwencji dotyczących kultury do celów zrównoważonego rozwoju, a także gotowość państw członkowskich UE do udziału w tych pracach, jak również w innych oenztetowskich procesach na rzecz zrównoważonego rozwoju.

UZNAJĄ:

1. Że sam charakter kultury i jej niezbywalna wartość, a także autonomia sektora kultury i swoboda ekspresji artystycznej stanowią podstawowe zasady;
2. Że wiele państw członkowskich prowadzi prace nad włączeniem polityk i perspektyw kulturalnych do swoich krajowych strategii i podejść na rzecz zrównoważonego rozwoju;

3. Że UE i państwa członkowskie posługują się imponującą liczbą polityk i środków kulturalnych lub związanych z kulturą, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniają się do zrównoważoności i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;
4. Rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie działań UE na rzecz zrównoważonego rozwoju i rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie rocznego sprawozdania strategicznego w sprawie wdrażania i realizacji celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności postulat Parlamentu Europejskiego dotyczący partnerstwa między Komisją, Radą i Parlamentem oraz wezwanie do przeprowadzenia dogłębnej analizy luk w istniejących politykach i ich wdrażaniu w celu określenia kluczowych obszarów synergii i niespójności;
5. Że istnieje znaczny potencjał, jeśli chodzi o zwiększenie efektywności i skuteczności polityk i środków na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez lepszą spójność polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju;
6. Istotne prace podjęte w tej dziedzinie na szczeblu globalnym, m.in. w ramach konwencji Unesco z 2003 r. w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz konwencji Unesco z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego.

POTWIERDZAJĄ

1. Swoje zobowiązanie na rzecz zrównoważoności i zaangażowanie na rzecz pełnego i szybkiego wdrożenia Agendy 2030.

ZGADZAJĄ SIĘ:

1. Zwiększyć wysiłki na rzecz promowania kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju;
2. Kontynuować prace mające na celu włączenie polityk i perspektyw kulturalnych do krajowych strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju;
3. Dokonać przeglądu polityk i środków kulturalnych i związanych z kulturą w celu zmaksymalizowania ich wkładu w zrównoważoność;
4. Kontynuować wymianę informacji i dobrych praktyk, w duchu partnerskiego uczenia się, dotyczących wniosków wyciągniętych na szczeblu krajowym;
5. Rozważyć uwzględnienie kultury w sprawozdaniach z dobrowolnego przeglądu krajowego na potrzeby Forum Politycznego Wysokiego Szczebla ONZ;
6. Zaangażować się w partycypacyjne, wielostronne i zintegrowane zarządzanie kulturą i zrównoważonym rozwojem, w tym poprzez wspieranie oddolnych inicjatyw podejmowanych przez sektor kultury i sektor kreatywny oraz wspieranie aktywnego uczestnictwa obywateli, zwłaszcza dzieci i młodzieży;
7. Ścisłe współpracować z innymi instytucjami UE oraz innymi interesariuszami w celu wykorzystania pełnego potencjału kultury w zakresie zrównoważonego rozwoju, a w szczególności współpracować z Komisją przy opracowywaniu planu działania dotyczącego kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju;
8. Jak najszybciej ustanowić działającą w oparciu o otwartą metodę koordynacji grupę roboczą ds. kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, BY:

1. Przygotowała, we współpracy z państwami członkowskimi, plan działania na szczeblu UE dotyczący kulturowego wymiaru zrównoważonego rozwoju i włączyła ten plan działania do unijnej strategii wdrażania Agendy 2030;

Wspomniany plan działania mógłby:

- a. zapewnić realizację celów zrównoważonego rozwoju w dziedzinie kultury, promować spójność polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju i w pełni wykorzystywać kulturę w celu wspierania zrównoważoności;
 - b. opierać się na istniejących pracach prowadzonych w ramach planu prac Rady w dziedzinie kultury – zwłaszcza tych, które mają zostać podjęte przez specjalną grupę działającą w oparciu o otwartą metodę koordynacji – oraz w ramach Nowego europejskiego programu na rzecz kultury;
 - c. zapewniać spójność unijnych środków i podejść w zakresie kultury i związanych z kulturą w celu zmaksymalizowania wkładu wymiaru kulturowego w realizację celów zrównoważonego rozwoju;
 - d. proponować zmiany w istniejących pracach lub przewidywać angażowanie się w nowe prace dotyczące kultury i zrównoważoności, stosownie do przypadku;
 - e. odpowiednio stosować zasadę kształtowania polityki w oparciu o dowody.
-

ZAŁĄCZNIK

Dokumenty źródłowe dotyczące polityki

Rada Europejska

- *Nowy program strategiczny na lata 2019–2024* (przyjęty przez Radę Europejską w dniu 20 czerwca 2019 r.)
- *Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 18 października 2018 r.* (EUCO 13/18)

Konkluzje Rady

- *Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych i ram działania* (Dz.U. C 192 z 7.6.2019, s. 6).
- *Wspieranie celów zrównoważonego rozwoju na całym świecie: wspólne sprawozdanie podsumowujące Unii Europejskiej i jej państw członkowskich za 2019 r.* – konkluzje Rady (10997/19)
- *Z myślą o sprawieniu, by do roku 2030 Unia stała się jeszcze bardziej zrównoważona* – konkluzje Rady (8286/19)
- *Konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022* (Dz.U. C 460 z 21.12.2018, s. 12).
- *Konkluzje Rady w sprawie potrzeby wyeksponowania dziedzictwa kulturowego we wszystkich politykach UE* (Dz.U. C 196 z 8.6.2018, s. 20).
- *Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych* (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 38).
- *Zrównoważona przyszłość Europy: działania UE w odpowiedzi na agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030* – konkluzje Rady (10370/17)
- *Konkluzje Rady w sprawie kultury w stosunkach zewnętrznych UE ze szczególnym uwzględnieniem kultury we współpracy na rzecz rozwoju* (Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 41).
- *Konkluzje Rady w sprawie dziedzictwa kulturowego jako strategicznego zasobu zrównoważonej Europy* (Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 36).
- *Konkluzje Rady na temat zarządzania partycypacyjnego dziedzictwem kulturowym* (Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 1).
- *Konkluzje Rady w sprawie udziału kultury w realizacji strategii „Europa 2020”* (Dz.U. C 175 z 15.6.2011, s. 1).
- *Konkluzje Rady na temat architektury: udział kultury w zrównoważonym rozwoju* (Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 13).

Rezolucje Parlamentu Europejskiego

- *Rezolucja z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie rocznego sprawozdania strategicznego w sprawie wdrażania i realizacji celów zrównoważonego rozwoju* (A8-0160/2019)
- *Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie działań UE na rzecz zrównoważonego rozwoju* (A8-0239/2017)

Wspólne komunikaty Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa

- *Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady: W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych* (JOIN(2016) 29 final)

Komunikaty Komisji

- *Komunikat Komisji Nowy europejski program na rzecz umiejętności* (COM(2018)267)

Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamentu Europejskiego i Komisji

- *Nowy europejski konsensus w sprawie rozwoju – „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”* (Dz.U. C 210 z 30.6.2017, s. 1).

Konwencje międzynarodowe

- *Program działań z Addis Abeby przyjęty na trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju* (ONZ, 2015)
- *Konwencja w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego* (Unesco, 2005)
- *Konwencja Unesco w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego* (Unesco, 2003)

Sprawozdania i analizy

- *Globalna ocena różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych (Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem)* przeprowadzona przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES), (maj 2019 r.)
 - Sprawozdania oceniające Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC)
-